

Anul LXII.

Arad, 3 Iulie 1938.

Nr. 27-28

BISERICA ȘI SCOALA

REVISTĂ BISERICĂ-ASCĂ-CULTURALĂ
ORGAN OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE A ARADULUI

AEREA DUMINICĂ
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
ARAD, STR. EMINESCU 18

DIRECTOR:
Icon. Stavr. Dr. GH. CIUHANDU

ABONAMENTE:
Pentru 1 an ... lei 300
Pentru 6 luni ... lei 150

Nemurirea în doctrina profană și religioasă.

De Pr. Teodor Sărac, Fughiu-Bihor.

Se vorbește foarte mult despre nemurire. Ea a fost și este cenușul preocupărilor omenești, căci ea este de veacuri și milenii și va fi, în întreg viitorul omenirii, setea sufletului omenesc.

Inadevar, omul răzându-se mic și slab, supus nepulinjei și morții, nu și poate închipui, care este rostul și menirea lui, dar — mai ales — care-i va fi soarta în cadrul „existenții... Pe un animal — fără înțeleg și sensibilitate psihică, fără putere de a-și examina propria ființă — nu-l interesează soarta sa, ci trăește numai dintr-un instinct, căulând, în virtutea acelui instinct, să-și conserve viața. Pe om însă, care își dă seama de existența sa și-i examinează ființă, nu-l poate desinteresa misterul existenței sale, scopul și mai ales soarta celă va aștepta. Concluzile meditațiilor adânci, cu privire la propria ființă, omul și le a formulat (sau i-său revelat) în sensul că el, cea mai nobilă ființă, înzestrată cu înțeleg și sensibilitate adâncă, nu poate să existe numai aşa ca și o floare sau ca un animal oarecare, ci trebuie că lui îl este hărăziță o altă menire și o altă soartă; el trebuie că să trăiască în veci, cu alte cuvinte, el este nemuritor. Deosebirea este însă că această credință în nemurire omul și-a explicat-o în diferite feluri. Doctrina profană explică într'un fel nemurirea, iar cea religioasă într'alt fel.

Să vedem acum, în mod sumar, care este doctrina profană despre nemurire și care este cea religioasă, făcând un paralelism între ele și trăgând la sfârșit concluzii asupra însemnatășii lor pentru viața noastră susținătoare.

Inainte de a intra în materia subiectului, trebuie să spunem, că există un punct deosebitor între doctrina profană și cea religioasă, care le face pe amândouă să se depărteze una de alta. Acest punct deosebitor este credința doctrinelor religioase în existența unei lumi viitoare, de dincolo de lumea terestră, pe care însă doctrina profană o respinge...

Nu vom intra în analiza acestui punct deosebitor, a celor două lumi: terestră și supra terestră, căci timpul și spațiul nu ne permit aceasta, dar din momentul când omul este o ființă psihico-fizică, e de sine înțeles că, în el fiind două lumi, există și în afară de el aceste două lumi, iar doctrinile se deosebesc tocmai din neacceptarea — din partea amândurora — a existenței acestor două lumi... Dacă omul ar fi numai fizic, ar fi muritor, dar fiindcă în el există și o parte de spiritualitate, el intră prin aceasta în lumea

spirituală, a nemuririi. Dela această credință în spiritualitatea nemuritoare își trage originea doctrina religioasă despre nemurire.

Dintre toate ființele de pe pământ, singur omul este nemuritor, căci „dintre toate făpturile Pământului, ale apelor, cea mai aproape, până la identitate, de chipul lui Dumnezeu și de asemănarea Sa sfântă, este omul“ (Ovidiu Papadima: „O ordine creștină a noastră: rânduială“, în Universul literar din 14 Mai 1938.)

Despre existența lumii viitoare, marele pedagog creștin, Fr. W. Foerster, în cartea sa: „Hristos și viața omenească“, la pag 16 din traducerea românească, zice: „Lumea sensibilă în care trăim, suferim și murim, nu este unică și adevărată lume, ci numai substanță mai grosolană în care tinde să se manifeste și să se desfășoare o lume mai înaltă și mai curată de dincolo de timp și spațiu, lume care singură este adevărată obârșie a ființei noastre... Oândurile și simțările noastre — zice Joubert — sunt numai începuturile gândurilor și simțărilor, care își așteaptă desăvârșirea într'o altă lume“.

Revenind la chesliunea principală, doctrina profană despre nemurire se imparte în mai multe sisteme.

Primul sistem de acest fel este *panteismul*, care, profesând unitatea materiei și a existenții în generali conclude că omul este nemuritor, în sensul acele, unitășii a lumii.. Dacă întreaga existență (Dumnezeu și lumea) este una și aceeași, atunci omul este nemuritor, ori în ce stare s-ar găsi, intrucât intră în mama unitate a lumii, a materiei și a existenții.. Dar căt de subredă este această teorie se vede și de acolo, că dacă totul e una, atunci nu mai este vorba despre nici-o individualitate.. Orl, noi vedem, că omul este o ființă personală, cu individualitate proprie, distinctă chiar și față de ceilalți indivizi omenești și cu atât mai vîrstos față de celealte ființe pământești..

Al doilea sistem de doctrină profană este *materialismul*, învățând că substanța lumii este eternă și există numai materia. Deci, prin moarte nu pierde și nu se distrug nimic, ci numai se desface în părți... „Nimic nu se creiază și nimic nu se pierde în natură, — zice marele chimist francez Lavoisier, — ci totul se transformă numai... Nemurirea ar consola, deci — după acești apologeti ai materiei — din faptul că, nedistrugându-se nimic, totul este nemuritor, trăgând concluzia, că omul, fiind fiul materiei, iar materia fiind nemuritoare, eternă, și el este etern, nemuritor...“

Cât de vagă și de desesperantă teorie este aceasta se vede din faptul, că ei neagă orice spiritualitate. Omul fiind însă o ființă spirituală, această teorie cade dela sine, transformându-se într'un verbalism sterpu și în suspine neconsolatoare...

Al treilea sistem, mai avansat, dar totuși incomplet — în doctrina profană — este *eroismul* lui Thomas Carlyle și Auguste Comte.

După acești mari filosofi, omul este nemuritor, trăind în memoria urmașilor. Nemurirea aceasta însă, spre deosebire de cele dinainte, se referă nu numai la corpul ci și la spiritualitatea individului. El spun, că eroii, oamenii mari ai societății omenești sunt nemuritori, căci el, chiar după moartea trupeiască, trăesc în sufletele celor vii. Dar teoria aceasta păcătuește — ca și celelalte două — din mai multe puncte de vedere... Teoria aceasta nu vorbește despre nenumirea corpului, nici despre cea a sufletului, ci despre cea a tostului om... Ființa și dualismul ce există în om, nu-l interesează pe aderenții acestui sistem... Dar particularitatea și greșala fundamentală constă din aceea, că nu sunt considerați nemuritori, decât oamenii mari, geniile, talentele, iar marea majoritate a oamenilor sunt uități, pierduți, morți pentru vecie...

„Prima teorie consideră nemurirea ca o confundare a individului distinct în marea unitate a existenții, a doua, în massa totalitară a eternei materiei (individualitășile vor reintra în tot...) Lumea — în cazul acesta — ar fi numai un cupitor transformator, iar individualitășile, jocul aceluia cupitor...

Teoria a treia consideră nemurirea în mod prea parțial, destinală fiind numai oamenilor mari... Adevărul e însă, că orice om înseleză după nemurire; și a început să împlini dorința numai unor, e o nedreptate care nu cadrează cu dreptatea unei ființe Supreme, atodreapta, atotbună, atotințeleaptă... Numai cel ce nu cred în existența unui Dumnezeu personal și atodrept, pot să fie aderenții unui astfel de sistem, căci numai dacă nu există Dumnezeu poate fi vorba despre nemurire, ca despre o luptă ce se dă între diferenți individuali omenești, învingând aceia cari au calități mai mari...

Preotul în „Străjerie”)

— Câteva lămuriri și îndemnuri —

Către frații preoți.

(Urmare din nr. trecut)

Pentru a veni în ajutorul preoților doritori de bune izvoare informative vom recomanda, mai târziu, un sir de cărți bune, cari vor putea fi întrebuițate cu foarte mare folos.

De sigur că prin aceste câteva recomandări generale, nu s-au epuizat mijloacele și ocaziile, care le are la îndemână preotul pentru educarea creștinească și străjerească a tinerei. Cuvântul și pe cari spiritul inventiv și creator al preotului devotat acestei înalte misiuni le poate găsi și adapta momentului și iprejurărilor locale la infinit, totuși trebuie să fie oarecum un minim al unor obligații, pe cari preotul neapărat va trebui să le îndeplinească, slujind și Biserica și „Straja Tânărului”, pentru care am schițat recomandările de mai sus, pe cari, în încheiere, le voi rezuma astfel:

Preotul colaborând, în mod obligator, în „Straja Tânărului”, este dator:

1. — Să săvârșească servicii religioase, oridecători își cere sau crede el însuși că este nevoie să se facă, precum Te-Deum-uri, aghiezme, jurăminte oficiale, și alte dife-

Spre deosebire de toate acestea, doctrina religioasă și îndeosebi *doctrina religioasă creștină*, înveță, că toți oamenii sunt nemuritori, în virtutea naturii lor nemuritoare, creștină de Dumnezeu; sunt nemuritori cu sufletul toți oamenii, indiferent dacă e omul geniu, poet, scriitor, rege, sărac, bogat, bun sau rău. Ba mai mult, doctrina religioasă creștină se extinde chiar și asupra corpului, zicând, că și el va învia odată „din stricăciune spre nestricăciune”, ca să trăiască în veci...

Iată, deci, cum doctrina religioasă este cea mai bună... Ea combină teorile profane despre nemurire; completează pe cele dințai și explică și desăvârșește pe cea din urmă.

Nu poate fi vorba despre adeveritatea primelor sisteme, pentru că omul nu e o simplă materie ce se confundă în massa amorfă a materiei generale sau în unitatea totalitară a existenții, ci este o individualitate proprie, cu scop deosebit și soartă deosebită. Apoi, omul are nu numai materie (corp), ci și spirit (suflet). Spiritul este, prin înseși calitatea lui, nemuritor, care totodată spiritualizează și materia ce-l adăpostește. Toate acestea, însă, sună cu dorință și voință Ființei Supreme, alui Dumnezeu, prin Care „viem, ne mișcăm”; dela Care am sosit și spre Care mergem...

Doctrina religioasă creștină explică și desăvârșește teoria „eroismului”; ea face distincție între trup și suflet, iar nemurirea o extinde asupra tuturor oamenilor... Toți oamenii sunt nemuritori, nu numai oamenii mari. O singură deosebire este însă între ei: unii sunt nemuritori spre fericire, iar alții spre osândă... Transformarea de care vorbește Lavoisier este numai o transpunere din lumea aceasta în lumea cealaltă; e o trecere dintr-o viață în alta... Moartea fizicului omenește numai o moarte aparentă, văzulă cu ochii sensibili, trușelă... Ea este însă în fond o trecere dela această viață spre viața cealaltă, când, chiar și trupul, care este materie, va învia și va trăi în veci, spiritualizat în Impărația lumii viitoare. „Despărțirea platonică a spiritului de natură este inevitabilă condiție pentru spiritualizarea naturii („Hristos și viața omenească” de Fr. Foerster, pag 41 din traducerea

rite rugăciuni și ierugii la inaugurări de stoluri, la sfintiri de pavilioane naționale, la serbări și solemnități străjerești, la excursii și organizări de tabere... etc.

In privința acestor slujbe, făcute de cele mai multe ori în aerul liber se recomandă, ca preoții să le facă în chip lămurit, caviuncios și solemn, ca să impresioneze, nu să plictisească asistența.

2. — Să rostească cuvântări morale, religioase, patriotic sau și predici potrivite imprejurărilor, la cari se cere să răsătă atenție, concentrare și bun simț, să nu se lungescă cuvântarea în vorbărie deslănată, fără miez, ci să fie scurtă, concisă, documentată și entuziasmată, păstrând totdeauna la temelia cuvântării ideia predominantă religioasă și înfrumusețând-o înainte de toate cu citate scurte și bine alese din Sf. Scriptură și din literatura patriotică a Bisericii noastre.

3. — Să explice *textul biblic*, la desfășurarea ceremonialului străjerești, având grijă să aleagă texte că mai scurte și mai plasticice, cu o singură idee dominantă, și să facă o explicare iată scurtă, concisă și insuflată, încheiând, pe cât se poate, cu repetarea textului biblic (dacă nu e prea lung), spre a-l imprima în memoria micilor străjeri. Programul străjerești limitează timpul pentru anunțarea și explicarea textului scripturistic la 4-5 minute, înțelegând prin această explicare nu o predică, ci numai o scurtă inviorare a sentimentului re-

rom.). În această Impărătie a lumii viitoare, omul va trăi în veci, cu trup și suflet; nu se va confunda cu materia sau în alt mod al teoriei protane, ci va trăi fiecare, în mod individual și distinct... Unii însă se vor bucura iar alii vor suferi, după natura faptelor din lumea aceasta... „Omul e astfel punctul, minuscul, de viață în care se întâlnesc se armonizează, spiritul dumnezeesc și luluțul materiel. Prin chipul său pământesc, omul îndeamnă spre desăvârșire lumea necuvântătoare și neanimată; prin sfînții săi, „omul înalță ceeace e mai curat pe pământ spre treptele dumnezeirii”... („O ordine creștină a noastră: rândulala” de Ovidiu Papadima, în „Universul literar” din 14 Maiu 1938).

Deosebirea, deci, dintre doctrina profană și cea religioasă, cu privire la „nemurire”, este mare. Cea profană este incompletă și prea desiluzionistă; cea religioasă este completă și măngăeloare. Pe când una confundă individualitățile sau păstrează nemurirea numai pentru cei mari, cealaltă oferă nemurire tuturor oamenilor, fără deosebire și în mod individual, fiind, prin aceasta, cea mai adevărată doctrină și cea mai potrivită pentru sufletul omenesc însetat după nemurire.

Ea este cea mai mare măngăere a omului în fața mormântului, în fața morților lubiți, a haosului morții, a pessimismului pentru trecerea acestei vieți, căci cel ce crede în Dumnezeu, care ne-a crezut cu un scop anumit și n-a promis nemurirea, acele nu poate fi desiluzionat; nu poate fi trist și nefericit, căci pessimismul său profan e compensat cu optimismul religios, cu speranța nemurirei și a unei vieți vecinice, nu numai pentru unii oameni sau numai pentru o parte a ființei omenesti, ci pentru toși și pentru întreaga liniște: trup și suflet...

Cuvânt de deschidere la Adunarea generală a Secției Arad (23 VI. 1938.)

de președintele pr. Fl. Codreanu.

*Prea Sfințite Părinte Episcop,
Cucernici Părinți și Frați.*

In cuvântul de deschidere adunării noastre din

ligios, sau o fugitivă dar puternică imprimare a unei idei morale, sau un sugestiv îndemn la luptă bună, cu un cuvânt, o fulgerătoare, dar solemnă împrospătare a datoriei de a și înălță gândul la Dumnezeu și de a-și inviora inima de dorință pentru fapta morală.

De aceea se impune, ca o primă datorie a duhovnicului străjer, să nu lase momentul acesta pur religios, atât de delicat în tot programul străjeresc, ca să-l utilizeze cei nechamați și poate străini de biserică; în deosebi să nu admite că această explicare biblică, ce echivalează cu un scurt ritual să fie făcută de copii, cum se obiceinuiește de alocurea, unde preotul e absent dela datorie.

4. — Să învețe pe copii *rugăciuni și cântări religioase*, evident cântări ale bisericii noastre, stăruind asupra memorizării temeinice a rugăciunilor celor mai importante, a poruncilor și obligațiilor impuse de biserică, a crezului, fericirilor, etc. cari, spre jena noastră, nu sunt cunoscute credincioșilor noștri.

5. — Să obiceiniască și să oblige pe străjeri a îndeplinit *practicile religioase*, înțelegând, că adevăratul creștin ortodox își arată „ortodoxia” lui nu numai în cunoașterea și afirmarea formală, ci în *practicarea obligațiilor bisericii sale*, prin frecventarea bisericii, prin chemarea preotului pentru să-vârșirea Ierusalimului, prin ajutorarea, înzestrarea și întreținere

anul trecut, am încercat să arăt trebuința de a fi, noi, preoții, împăciuitorii celor învățători. Aveam atunci în vedere partidele politice cari, azi, nu mai sunt și secetele, din care ni-au mai rămas. Spuneam atunci, că dragostea este singura putere de împăciuire și de îndreptare.

Dragostea creștinească, singură, poate duce la stricarea păreții, vrăjbei și poate aduce pacea, și cu Dumnezeu și a I.atului cu frate.

Dragostea aduce unitatea.

Faceți o privire pe istorie, cumpănați frâmânările de azi și veți vedea, că niciodată n-au susținut popoarele dorind unitatea, cum doresc azi o unitate în marginile lor etnice. După furtuna înăbușitoare a internaționalismului, care a bântuit lumea, azi avem un fel de aversiune față de el, ca față de o boală urâtă.

Gândiți-vă, ce încordare s-a făcut și se face în Italia, pentru unitatea neamului. Mai omogen din punct de vedere religios, neamul Italian a trecut mai senin prin încordarea aceasta. Din lupta surdă dintre *fascism* și *catholicism* pentru creșterea tineretului, la noi au ajuns abia câteva răbușniri. În Germania, lupta e mai răsunătoare și mai aprigă, tocmai din pricina mai multor confesiuni. Știrile contradictorii, ajunse la noi, au făcut pe unii să vadă în hitlerism un dușman al Bisericii, al creștinismului, al religiei. Informațiile bune îl arată în altă lumină. Conducătorul tineretului german a spus: „Nu poți fi un bun german, dacă negi pe Dumnezeu”. Față de acuzațiile cărăi fi dușman al religiei, dar că ar fi alunecat în erzie, același conducător a zis: „Dacă faptul de a iubi neamul nostru german... constituie o erzie, atunci roi — fără îndoială — acceptăm să fim eretici. A fi o naștere, iată religia noastră.” (Baldur von Schirach).

Franța, care dela revoluția din 1789 a luptat pentru drepturile omului, azi, prin cei mai mari fii ai săi cheamă la o unitate a Francezilor. Rând pe rând, am putea lua toate neamurile; și prețuindeni vom găsi același dor de unitate a neamului.

La noi, însă, noua Constituție e o chemare la unitate. Unora li se pare noua Constituție ca o strân-

bisericii, prin ținerea posturilor și îndplinirea poruncilor bisericești, prin cunoașterea și respectarea sărbătorilor ortodoxe, prin viațuire morală, cuviințioasă și cu folos semenilor săi, prin evitarea injurăturilor, a violențelor, a fururilor, a răzbunării, a traiului nelegit... etc.

6. — Să cultive simțul *solidarității*, a frației și prieteniei corecte, începând cu legăturile din familie, trecând la solidaritatea camarazilor din cuibul străjeresc și sfârșind cu solidaritatea largă națională a membrilor marii familii a neamului și patriei, în fruntea căreia veghează cu părintească dragoste și grija Regale.

7. — Să organizeze (în deplină înțelegere cu comandanții stolurilor) *excursii* pe la Mănăstiri, monumente istorice, locuri memorabile de eroism național sau de evlavie religioasă sau de valoare artistică; să viziteze cu copiii satul (mahala), spre a cunoaște nevoi și miserii ce trebuie ajutate, sau spre a înălță troițe, a săpa fântâni, a croi drumuri, a ridica împrejmuiri, a îngriji cimitire, a înfrumuseța locuri importante în localitate; să colinde cu ei, văi și dealuri, spre a face pe copii să îndrăgească pitorescul țării noastre și să îubească și să respecte pomii, florile, holdele, paserile, animalele și toate gângăniile nevinovate, care vor ocrotirea omului... .

8. — Să păstreze, în general, un căd mai strâns con-

cere în chingi. Părerea aceasta e însă numai din prima desmăjului de mal nainte. De fapt, atât la orașe, cât mai ales la sate, aici se lucrează mai mult; e mai multă pace; e mai multă bunăințelegeră și disciplină; este tot e mai multă unitate.

S'a spus de către unii, că această aşa zisă strângere în chingi a fost pentru ca să putem face față înămplărilor ce se pregătuiau și se pregătesc în lume. Noi însă știm, că cei mai buni și mai luminați fiți ai neamului au cerut această strângere în chingi și această chemare la unitate. Iată, ce scria unul din acești fiți al neamului: „Factorii principali ai statului și sunt: **pământul, sângele, sufletul și credința...** Națiunea sau neamul e o identitate istorică, o omogenitate de sânge, o comunitate de suflet, o viață de viitor” (Nichifor Crainic: Programul statului etnocratic).

În fața chemării la unitatea neamului sau a neamurilor singuratic, s'a pus întrebarea: Nu cumva năsuința spre unitate în felul acesta este o manifestație a șovinismului? nu e, oare, o greșală din punctul de privire a unității neamului omenesc întreg?

Am arătat, că în Germania unitatea neamului e înălțată la rangul de religie. În adevăr, același conducător al tineretului german a zis, într'un mare discurs al său: „Pentru noi, a servi Germania, înseamnă a servi lui Dumnezeu. Dacă astăzi activăm ca buri Germani, noi ne mișcăm după legea lui Dumnezeu”.

Dar noi n'avem trebuință de învățătură unora sau alțora, oricât ar fi ei de luminași. Noi știm de veacuri, că Hristos Domnul nostru a venit pe pământ ca Fiul unei *Mame*; și-a trăit copilăria în sânul unei *familii*; începătura minunilor și arătarea măririi Sale

fact și că mai prietenesc raport cu elevii și comandanți străjeri, neutând o clipă, de a observa permanent o atitudine temă, de înaltă finită morală, care impresionează mai mult ca orice în legăturile preotului cu credincioșii, mici și mari, și care este cea mai convingătoare predică vie în fața oamenilor.

Rezumând aceste obligații, pe cari de sigur că cei mai mulți din frați le cunosc și le practică, voi fi prea bucuros și recunoșcător, dacă voi primi din partea cucernicilor mei ologi diserite propuneră și mi se vor arăta unele experiențe în legătură cu organizarea activității consesoratului străjeresc.

Mulțămesc anticipat pentru orice sugestie bună și voi fi fericit să înregistrez de pe acum, prin comunicările cari mi să te fac pe calea scrisului, interesul pentru activitatea pastorală, preoțească și didactică, în legătură și cu „Sfâraș Tărtii”, și apoi să le constată și să le confirm la față locului, în inspecțiile, pe cari te voi face la parohiile, bisericile, precum și la stolurile străjeresci din Eparhia noastră.

Tot așa repet îndemnul cără cucernicii preoți, de a porni o căt mai largă și entuziasmată activitate în această direcție și de a-mi semnala, prin rapoarte amănunte, tot ce lucrează pe enul acesta în parohia lor, ca să-i pot propune la timp lui Prea Sfîntului Mitropolit, spre a fi recomandați domandanții al „Străjii Tărtii”, pentru cursurile de inițiere și pentru viitoarele demnități ale preoților străjeri.

Dorind tuturor cucernicilor preoți ai Eparhiei noastre să te munca nouă pastorală, în latura străjerescă, le strâng și te mână, urându-le din toată inima

Săndălate

Econ. Em. Vasiloschi

Revizor Eparhial și Inspector Arhidiacezan
al Străjeriei
(Biserica Toma Cozma, Iași)

a făcut-o cu starea Sa de față la întemeierea unei căsnicii, la nunta din Cana; noi știm că, după aceea, a plâns pentru Ierusalim și pentru *neamul* în mijlocul căruia Se născuse și trăise, și numai la încheierea lucrării Sale pământești S'a rugat și pentru toți ce vor crede întru El, prin cuvântul apostolilor, ca toți una să fie.

Cu alte cuvinte, noi știm că foată lumea, tot neamul pământesc e chemat la o unitate; dar nu putem înțelege unitatea neamului omenesc fără unitatea din sânul fiecărui neam.

Nu lumea, nu oamenii, nu amenințarea întămplării ce pot să vină, ci însuș Hristos. Mântuitorul ne cere să lucrăm, să muncești, să trudim și să ne sfîrșim în primul rând pentru unitatea neamului nostru.

Pentru aceasta, știu că în noaptea întru care s'a vândut și mai vârtoș Însuș pe Sine s'a dat pentru viața lumii, rugându-Se pentru apostoli, avem credința că și pentru noi S'a rugat, zicând: „Eu pentru aceștia mă rog, nu pentru lume mă rog, ci pentru cei pe care mi i-ai dat, că ai Tăl sunt... Sfîrșește-i în adevărul Tânăr...“ Cu această credință luminată ne vom sărgui în catehiziarea copiilor, în predicile către cei vrăstnici și, prin toate învățăturile, să vestim *unitatea familiei, unitatea comunei, unitatea neamului*; pentru că aceasta este singura scară nemincinoasa ce va duce cu vremea și fără de care niciodată nu vom ajunge la unitatea neamului omenesc, la „pacea a toată lumea“.

Cu aceste gânduri, rugând pe Tatăl nostru care este în ceruri, să ne sfîrșească gândurile, cuvintele și voința ca și aci să fim toți una, vă întărinim pe toți, Parinți și Frați, cu respectuoasă dragoste și declar deschisă adunarea generală ordinată a secției noastre din Asociația Clerului „Andrei Șaguna“.

Prea Sfințite Părinte Episcop!

E cel dintâi prilej, când ne cinstiți adunarea generală a secției noastre și ne faceți bucuria de a fi în mijlocul nostru, ca stăpân și părinte.

Cunoaștem însă dragostea ce ați ar tat față de Asociația Clerului și față de părințile ei constitutive totdeauna și ca arhierul al Orăzii, precum și de mai nainte, ca arhimandrit și ca protosingel.

Stim că dragostea aceasta față de Cler se întemeiază pe cunoașterea strădaniilor, a bucuriilor și a durerilor noastre.

Cunoașterea aceasta o aveți — ar zice altul — pentru că din luptător în tranșee, azi sunteți rânduit de Dumnezeu a fi comandanți. Noi însă credem, că și cunoașterea bucuriilor și a durerilor și dragostea pentru noi toți, o aveți, fiindcă, din frate ce ați fost, azi sunteți parintele al nostru.

În numele adunării noastre Vă mulțămesc pentru cinstea ce ne faceți și Vă zic: Bine ați venit!

Binecuvintează, Preasfințite Părinte!

Cuvântarea

P. S. Sale la Adunarea generală a Secției Arad a Asociației Clerului.

(Rezumat scurt).

Este primul prilej neoficial când ne găsim față în față. Binecuvintează acest prilej, care mi dă puțină a avea, cu frații mei, contact direct dela suflet la suflet.

Particip și doresc să fac din adunare un prilej duhovniceșc de mânduire duhovnicească și înfrățire comună.

Gândindu-mă la originea preoției, eu nu o găsesc exclusiv la locul dela Matei când Mântuitorul, după înviere, îi trimite pe Apostoli să propovăduiască Evanghelia, ci ceva mai înainte. Anume nici se spune, la Ioan, că, la Cina cea de Iaină, Ioan stă pe pieptul Mântuitorului. Toți apostolii erau de față, dar numai unul putea să se razime pe piept: cel mai aproape, care era Ioan. Atunci a fost pus începutul preoției, care este legătura cea indisolubilă de dragoste între Mântuitorul și Apostoli.

Preoția este voluntariat, care la naștere din dragostea Iisă de Hristos, zice sfântul Ioan Gură de Aur.

Ea are trei îndatoriri. Prima îndatorire, și cea mai de căpătenie, este *slujirea celor sfinte*, despre care sf. Ioan Gură de Aur zice, că este mai sublimă decât slujirea îngerilor și arhanghelilor, cari nu se pot alinge de trupul Mântuitorului. De aceea preotul trebuie să fie totdeauna conștiu de misiunea sa la servirea lor. Dar să ne întrebăm, oare n-am banalizat noi, cumva, Sf. Taine? Ele trebuie slujite totdeauna *proaspăt*, ca și când ai săvârși Sf. Liturghie, prima dată. Rugăciunea și meditația, te ajută la această pregătire. Fiecare trebuie să împrumute, dela alții, foc sacru prin cilierea cărților celor dăruși de Dumnezeu, (Recomandă îndeosebi carteia Pă. Vînătescu). Acestea — rugăciunea, meditația, lectura — înaltă duhul preotului.

A doua îndatorire a preotului este de a învăța și vecinie nouă. Fondul învățăturii e același, forma însă vecinie nouă. De aceea trebuie să se predice în totdeauna, neîncepat, vecinie viu și niciodată adormit.

A învăță înseamnă și fi profet. A fălcui învățătura lui Iisus Hristos.

In jara noastră, când a avut Biserica mai multă înțelegere și sprijin, din partea Statului, ca azi? Noi n'am luptat pentru primirea finanțelor; el n-a fost dat. Pe umerii preoților sunt așezate nădejdile Țării, viitorul ei de aur, sau prăpastia. Putem noi sta nepăsători? Cea mai mare nenorocire pentru un preot și satul său, este de a fi el dispensabil. El nu trebuie să fie dispensabil, dar se poate face dispensabil, prin faptul, că nu știe fălcui vremurile.

A treia îndatorire este a guvernării sau conducării sufletelor, culmea idealului preoțesc.

Intrunirile preoțești diferă de cele laice. Mirenii aduc, în intruniri, lumea din afară. Adunările preoțești trebuie să aibă altă nolă. Trebuie să aibă nimbul spiritualității. Să nu ne coborim în adâncimea noroiului. O intrunire preoțească este și trebuie să fie un fel de cuninecare spirituală. O mărturisire comună de credință.

Și fiindcă Mântuitorul este prezent, acolo unde sunt doi sau trei adunați în numele Lui, îl rog să transmită Duhul Său cel sfânt asupra activității Adunării de față.

Adunarea Generală a Clerului din Secția Arad. *)

De Pr. N. C.

Intr'un cadru cu adevărat sărbătoresc s'a ținut în Arad, la 23 iunie c., Adunarea Generală a Secției

*) Rămas din Numărul trecut, care s'a tipărit mai din vreme.

Arad din Asociația Clerului „Andrei Șaguna”. Adunarea a fost onorată cu prezența P. S. Sale Părintelui Episcop Dr. Andrei Magieru.

Președintele, P. C. Sa Părintele Florea Codreanu, într-un cuvânt de deschidere bine închegat și documentat, făcând o caracteristică a timpurilor în care trăim, arată, că împlinirea datorințelor către stat și națiune, se face în virtutea credinței în Dumnezeu și că la unele popoare, aceste datorințe, constituie, ele înșile, un fel de religie.

Luând cuvântul P. S. Sa, — care pentru prima dată se află față către față, cu preoțimea din întreaga Eparchie, — în cuvinte clare, pline de înțelepciune și de o largă înțelegere a lucrurilor și vremurilor în care trăim, arată, că preoția își are originea în legătura indisolubilă a dragostei dintre Mântuitorul Iisus Hristos și Sf. Săi Apostoli. Preoțimea are trei îndatoriri mari, chiar sublim: *slujirea celor sfinte*, la care preotul, prin citire continua de lucruri duhovnicești, trebuie să caute să fie mereu proaspăt, ca la prima sa liturghie: *învățarea*, care — deși învățătura lui Iisus Hristos are același fond, are totuși o formă mereu nouă, de unde și obligația preotului de a predica în continuu; și *guvernarea* sau *conducerea sufletelor*, care este culminarea idealului preoțesc.

Termină prin invocarea Sf. Duh, asupra activității Asociației.

Urmează raportul secretarului despre activitatea din anul 1937, din care se constată că, dacă unele cercuri religioase și-au împlinit datoria, activând în onoarea Domnului, apoi altele au stagnat, caracteristică a vremurilor. Se ia la cunoștință, cu avizul pentru despărțimintele și cercurile culturale vizate să-și facă datoria.

La fel, se ia la cunoștință raportul casierului și al comisiei de control.

La punctul propunerii, în urma propunerii Pr. Remus Oancea, se decide să se intervenă la forurile în drept, ca în noua Lege administrativă ce se proiectează, preoții să fie recuși cu drept de vot deliberativ.

Discuțiile încep să devină și mai vii în jurchiștiunile salarizării preoților. La sfârșit se hotărăște să înainteze către birou un memoriu, factorilor în drept, precum și P. C. S. Părintelui Dr. Gheorghe Cuhandu, care face parte din comisia de armonizare a salariilor.

La chestiunea unificării asociațiilor preoțești din întreagă jara, după stâruitoare discuții, se primește propunerea comitetului, de a se face pașii necesari, în spirit federativ între oaltă și mergând mâna 'n mâna și paralel cu organizația bisericăescă.

După acestea președintele ridică ședința, pentru ca peste câteva minute să o deschidă din nou, ca ședință extraordinară, convocată în scopul modificării Statutelor Fondului de ajutor.

Făcându-se discuția pe articole, Statutele se primesc în felul cum au fost proiectate și publicate în „Biserica și Școala“, cu o singură modificare. Înținându-se seama de faptul, că fondul nu este în situația de a acorda ajutoare, această parte din art. 8 se abandonează.

Președintele, apoi închide Adunarea, mulțumind celor prezenți, pentru concursul dat la soluționarea problemelor puse la ordinea de zi.

Cuvântul papei la congresul euharistic internațional dela Budapesta.

Redăm acest cuvânt, după revista „La Croix”, No. 16.966 din 31 Mai 1938 dela Paris, ea cum ni-a fost pus la dispozitie, în traducere, de C. Sa părintele Petru Boldor din Ohaba Timișană.

Cuvântul, după cum ni-o spune numita revistă franceză din Paris, a fost ascultat de mai mult ca 600 mii de pelerini „entuziaști”, cum se spune „ai euharisticiei”, și a fost rostit de papa, în latinește, la radio, cu prilejul liturghiei pontificale.

Cât de puțin „euharistică” a fost această cuvântare a papei se vede din imprejurarea, că pontificul Romel numai a rostit de trei ori atributul „euharistic”, făcând aluzie la „viața euharistică”, „vălul euharistic” al Mântuitorului în sf. Cuminecătură, și „adunarea voastră euharistică”.

Iar încolo, cât de mult ungurească în spirit și în formă a fost cuvântarea pretilor „infalibili” și „vîcar” — până la excludere — al lui Hristos Domnul, se vede din foată făsătura gândului și a vorbei din parlea primă a cuvântării.

Publicăm această cuvântare, sără alt comentar decât acela, pe care și-l va face, în gândul său, fiecare român eylevios și patriot bun, în fața vărtejului revizionist, pornit dela Budapesta și susținut, ea de pe față, de însuși capul bisericii apusene.

Iar pe ceice, de printre noi, deși români, se complac în situația de servi umili și următori în mod sclavnic ai doctrinei Romane și ai jurisdicției pontificale — deatâta ori potignite în cursul istoriei universale, îi punem, prin această reproducere, în fața unui examen public de conștiință, mai ales politică și națională românească, cerându-le să ne combată, dacă greșim, ori să-și tragă consecințele cinstile, dacă mai au în sufletul lor o similitate românească, întreagă și nevinovată de dogma Romană și de jurisdicția pontificală. Iată, acum, cuvântul în chestie:

In acest moment, când minunata inventie a Radiofoniei ne permite să Vă vorbim cum ați fi prezenți cu această dragoste părintească ce nu cunoaște distanță, *ni-se pare că ne-am aflat din nou în capitala Ungariei, deoarece, iată, înainte cu câțiva ani noi am vizitat Budapesta și am avut marea onoare de a-i admira nu numai monumentele trecutului, ci și credința ancestrală și lucrătoare a poporului unguresc. Noi îi păstrăm o amintire plăcută: după un timp atât de lung s-ar zice că lucrarile, amintirile voastre și glourile voastre ne invie în ochii noștri și suscită în noi o profundă admirare. Noi vedem încă în Duh, statuia equestră a regelui apostolic Sf. Stefan, care se ridică pe bastionul pescarilor, ni-se pare că binecuvintă pentru vecinie poporului său, că protegează acest popor pe care l-a luat sub paza sa, și obține ajutorul cerului, Sf. Stefan, căruia se zice că Prea fericitul Petru, totdeauna viu în urmării săi, i-a oferit regalul său și n'a voit să primiască decât dela el puterea regală. De fiul său Emeric, adolescentul sfânt, care în floarea vieții a surbat în patria vecină. Noi ne reamintim viața lui prea sfântă, caracterul lui atât de dulce, și cum am făcut o acum câțiva ani cu ocazia celui de al 9-lea centenar dela moartea sa, Noi îl propunem ca model tineretului catolic.*

Deasemenea noi vedem în spirit atâția bărbați și femei ieșite din nația voastră, în particular Sf. Elisaveta, Sf. Ladislau rege, eminenți în virtuți evanghelice cari, prin strălucirea vieții lor și exemplele lor însemnate, au ilustrat Un-

garia și i-au făcut un fel de renume de neînvins, împotriva dușmanilor numelui de creștin și a civilizației europene.

Spre voi, deci, dintru început, prea iubilii Noștri și din Ungaria, spre voi se întoarce înima Noastră

In acest moment, prin grăția divină care, alimentează viața euharistică, pentru voi, Noi cerem dela Dumnezeu, nu nu mai această liniste a păcii, fără de care nu poate exista pace adevărată, ci și demnitatea păcii, la care are dreptul poporul ungar (?)

Apoi Noi binecuvântăm cu o inimă părintească pe toți acei, cari au venit din toate țările să participe la Congresul din Budapesta, și în timp ce Mântuitorul nostru, ascuns sub voalul „euharistic” dar vizibil într-un fel ochilor credinței, repartează un mare triumf, în unire cu voi, noi îi cerem stârnitor, ca divina Sa acțiune să întrețină și se afirme înfelegerile cari nu lipsesc, prin speranța pe care vom găsi-o în timpuri mai bune; să Se indure deasemenea, să ascundă de pe orizont norii prevestitori de noui furtuni, prin razele divine ale luminii Sale și prin acțiunea binefăcătoare a grăției Sale. Să se milostivească să facă să înceze marea mânhire din inima noastră, stergând tulburarea din suflete, împrăștiind intunecimile lor.

Noi acordăm o binecuvântare particulară subtilului cler și iubitului popor ungar și împlorăm toate binefacerile pentru guvernantii acestui regat apostolic, cari, recunoscând în legatul Nostru propria Noastră persoană, l-au primit cu atâtea onoruri și au lucrat cu însuflare și concordie pentru fericitul succes al Congresului!

Față Dumnezeu, ca adunarea voastră euharistică, umplând toate sufletele de dragoste pe drept numită legă a întregil evanghelii, să aducă din belșug cele mai bogate roade, nu numai roade trecătoare, ci dintre cele mai durabile, să vă nutriască credința, ce ați primit-o dela strămoșii voștri; să introducă în voi speranța bunurilor cerești; să animeze și să întrețină flacără dragostei divine, generatoare de virtuți creștine, în aşa fel ca, indemnăți de exemplul celor buni, chiar și aceia cari s-ar fi îndepărtat cu tristețe de Christos Domnul nostru, să revină fericiti în brațele sale, și ca binecuvântarea lui Dumnezeu atotputernicul să se coboare peste voi și să Vă rămână pentru totdeauna.

Ortodoxia în Cehoslovacia

De P. F.

Scrim acest articol cu gândul de a arăta: Care este situația Ortodoxiei în Cehoslovacia.

Deși numărul ortodocșilor din Cehoslovacia nu este prea însemnat, nu înseamnă că pentru noi ar fi indiferență acești frați, cari mărturisesc aceeași credință, ca noi.

Datele pe care le publicăm sunt oficiale, și le deținem din surse sigure.

Este foarte curioasă comparația, pe care o putem face între statisticile din 1921 și 1930:

O todocși la 1921:	Ortodoxși la 1930:
După districte: Cechy 7.292	14.828
Moravia 1 687	9 695
Selzsko 242	
Slovensko 2 879	9.073
Rusia Subcarpatină 60.997	111.987
73 097	145.583 ¹⁾

¹⁾ Numărul total al populației este de 10 831.696, conform statisticiei din 1930. Majoritatea populației fiind catolici, în Boemia, 5.316.448; Moravia 3 061.631; Rusia Subcarpatină 69.262.

În consecință, numărul credincioșilor a crescut la dublu. Căruia fapt se datorează această creștere a numărului? N-o știu! În tot cazul ca este îmbucurătoare.

Numărul ortodocșilor este cel mai compact în Rusia Subcarpatină cu 111.987 suflete, aceștia sunt Rutenii.

Există actualmente 2 episcopii. Una la Praga și alta la Munkacevo. Aceasta din urmă n'are o organizație definitivă, decât de foarte puțin timp. Până la 1931, la conducerea acestei episcopii se perindau episcopi delegați din partea Bisericii Sârbești. (Redăm și numele lor: Dela 1921 — 926 episcopul Dositeu din Niș, 1927 episcopul Irineu al Nového-Sadu-lui, 1928—1930 Serafim al Stipu-lui și în 1931 Iosif al Bitoliei). În 1931 este ales episcop definitiv Dr. Damaschin Grdanického, instalat la 6 Decembrie 1931, care conduce și azi eparhia Munkacevo-ului.

La Praga păstrește P. S. Sa Episcopul Gorazd (înainte de a fi hirotonit episcop se chema Matei Pavlik). S'a născut la Hrubá Vrbka, în 26 Maiu 1879. A făcut călătorii prin Rusia, înainte de războiu, și a avut o mare dragoste pentru Ortodoxie. În 1921 editașă ziarul „Za pravdon“ (Pentru adevăr), care apare până la 1929, când este înlocuit prin organul oficial al Bisericii Ort. Cebe.

Ei a căutat să câștige pentru Ortodoxie pe membrii Bisericii naționale Cehe (aproximativ 1.000 000 credincioși), când aceștia se desfac din sănătatea Bisericii Catolice. Nu a reușit, în schimb, să ajunsă să strângă rândurile credincioșilor săi.

Până la înființarea Episcopiei din Praga s'au întâmpinat mari dificultăți, pe cărui credem de bine a le menționa.

„În 1920 se înființează la Praga o societate „Ceskoslovenska abec pravoslavná“ (Comunitatea ortodoxă Cehă), cu scopul de a crea o Biserică națională ortodoxă Cehă, conform art. 4 din Statutul societății. Fiindcă din punct de vedere canonic depindea de Biserica Iugoslavă, se intervine la Sf. Sinod al bisericii ortodoxe sârbești, în mai multe rânduri, pentru aranjarea situației (la 8 Martie, 4 Maiu, 31 Iunie). Este trimis ca delegat episcopul Dosoftel, la 5 Martie 1921, pentru aranjarea situației.

Ministerul Cultelor recunoaște societatea mai sus amintită, la 31 Martie 1922, conform copil din 1874 art. 68. — La 15 Iunie același an, este ales arhimandritul Sawatij și alegerea lui este recunoscută, la 30 August 1922 (conform decretului 89 037).

Arimandritul Sawatij este sfînțit episcop la Constantinopol, în 4 Martie 1923 și, în același lună, patriarhul eliberează un tomos prin care ridică la rangul de Arhiepiscopie Biserica Cehă și în plus îl dă 2 episcopi sufragene (Moravia și Rusia Subcarpatină). Tot în același lună eliberează decretul pentru episcopul Sawatij, prin care-l face șeful Bisericii Cehe.

Ministerul Cultelor cere schimbarea statutelor societății, în care să se introducă funcțiunile de arhiepiscop — care nu era introdusă. Credincioșii sunt nemulțumiți și cer convocarea unei adunări generale a delegaților tuturor comunităților. El doreau să rămână în legătură cu Biserica sârbească, până la transformarea în biserică autocefală.

Adunarea generală se ține în 1925, este ales episcop Gorazd și alegera lui este întărită de guvern la 9 Decembrie 1925 (decretul 492085). Recunoașterea lui din partea Sf. Sinod al Bisericii sârbești se întâmplă la 23 Aprilie 1926, în 23 Februarie 1926 preia-

conducerea Bisericii. Episcopul Sawatij se plângă în mai multe rânduri Ministerului Cultelor și Curții de Casătie, în schimb, cererea lui este respinsă.

Menționăm faptul, că până la data de 17 Iunie 1928 ajutoarele primite din partea statului au fost aproape inexiste pe seama bisericii ortodoxe.

Sf. Sinod al bisericii sârbești, cu No. 378 din 12 Martie 1929 reglementează raporturile bisericii cehe cu biserica sârbă. Sunt cuprinse în 5 articole. Primul prevede, ca dintre candidații aleși de adunarea eparhială să fie hirotonit episcop, din partea patriarhului dela Belgrad, acela care este confirmat de guvern. Articolul 2 prevede chestiuni dogmatice.

Administrația ambelor eparhii este centralizată la Praga; preoții sunt socotiți funcționari de stat pentru faptul, că conduc registrele cari sunt în același timp recunoscute și de Stat.

Desprindem un fapt foarte curios: Din numărul total de parohii existente în 1932, majoritatea parohilor sunt călugări (Ieromonahi, Egoneni și arhimandriți). Dece? Explicația nu pare a fi așa de dificilă, și lată, de ce: ajutorul pe care-l acordă statul, bisericii ortodoxe, este foarte mic în raport cu celelalte culte, și ele nu acopăr nevoie bisericii.

Biserica unită, care numără 585.406 credincioși, primește în 1932 suma de 8.362.600 kc (koroane cehe); iar Biserica ortodoxă abia 663.000 kc. În raport cu Biserica Unită ar trebui să primească 2.079.512 kc.

Evident, Biserica Ortodoxă este nedreptățită. Explicația este foarte ușoară, când ne gândim că majoritatea populației este catolică și guvernele sprijinesc curențul de catolicizare.

Cu toate piedicile cari î-se pun, ea s'a dezvoltat și sperăm că vom prospera. Un singur lucru, care pentru noi pare foarte trist, este: că n'au școale teologice, în cari să primească cunoștințele teologice viitorii preoți ortodocși.

Noi le-am putea veni foarte ușor în ajutor, acordând fiecare eparhie (mă gândesc la acele din Ardeal) măcar 2 burse pentru tinerii cehi, spre a le da posibilitatea să studieze la Academile noastre. Ar fi, poate, cel mai mare ajutor pe care l-am putea da deocamdată.

De altfel, ar fi de dorit să strângem legăturile cu ei, spre a-i întări și a le ajuta să recăstige pe aceia, pe cărui dintre ei i-a răpit viața catolică¹⁾.

Viața eternă

De: Prot. Constantin Rudneanu.

Viața, așa cum o trăim, nu ne mulțumește decât în parte, fiindcă avem multe aspirații, ideale și toate ne fac să ne gândim la viața eternă.

Viața umană trebuie să conțină un simbol de dragoște, de generositate, de abnegație, altfel e lipsită de farmec.

Valorile spirituale vor fi purtătoarele idealului uman, omul prin structura lui psihică se înalță, tot mai mult, cu sufletul la Dumnezeu.

Cristianismul conține în esență să întreaga metafizică a iubirii — elanul creștin te aduce înspre ţărmurile vieții eterne; fără morală creștină lumea n'ar putea

¹⁾ Ca bibliografie, m'am servit de două lucrări: a) Pravoslavna cirkev soym prislusnikum, și: b) Pametni spis o Pravnim postaveni cirkve pravoslavne 1932.

ajunge la multiplele binefaceri, în viața socială, culturală și economică.

În lumea noastră domină o putere a Voinții divine. „Dumnezeu” conduce, în mod tainic, orânduirea lumii. Noi oamenii ne conducem după o lege supremă a iubirii, iubirea față de natură și Dumnezeu.

Religia creștină nu-i o religie pesimistă, ea-i de un optimism deosebit; ea nu-i împărțește pe oameni în clase, așa cum făcea religia brahmană; nici despre neantul budist nu-i vorba; nu găsim în religia creștină nici acel pessimism grecesc — nul! Ea e dor de viață, viață plină de spirit, plină de elan generos și această viață creștinească cere imperios „viață eternă”.

Viața eternă e o consecință logică a Dumnezeului etern. Opera vieții eterne nu-o amintește, în termeni atât de frumoși, Evanghelile.

Evangheliile conțin învățătura creștină esențială și pozitivă. „A te aprobia de Dumnezeu înseamnă a fi unit sufletește, a trăi viață lăsată de Dumnezeu, a trăi în eternitate cu El, până atunci, când va sosi clipa măreată a judecății vecinice”.

Oricără ar face omul politic, filosoful, savantul, pentru a deveni posesorul forțelor naturale, el nu va reuși niciodată, dacă nu va căuta să atingă idealul evangelic.

ACTIONEA creștină ne dă avântul eroic al faptelelor bune; cu răceala sufletului, fără compătimire și îngăduință, nu putem obține „ocrotirea cerurilor”.

Și în Creștinism, mai bine ca în oricare altă religie, se vede opera de edificare a sufletelor; întreaga învățătură creștină nu face altceva decât să ne arate viața sufletelor, a acelor sutlete chinuite de idealul creștin — ideal atât de mare, care te face să uiți toate necazurile vieții lumești și, cu gândul împăcat cu Dumnezeu, să duci Crucea sfânlă până la izbândă definitivă.

Trecând, dec peste micimele zilnice, contemplând frumusețea vieții eterne, să ne înțoarcem la pacea și dragostea lui Dumnezeu.

Studiul vocalizelor în cântarea bisericească

De diaconul Octavian Lipovan, profesor.

Biserica noastră ortodoxă, încă de pe timpul lui Constantin cel mare, a început a cultiva artele bisericești, ajungându-se la un progres desvoltat și original a stilului bizantin, atât în ramura picturii cât și în arhitectură. E viu admirată și azi biserica Sf. Sofia din Constantinopol, care este un monument de artă pentru toate timpurile, iar pentru ortodoxism, focal de inspirație.

Interiorul bisericăi este alcătuit pentru sunetele vocale, și nu instrumentale; iar vocea, amplificându-se în rezonatorul cupolelor, se formează sunetul, clar în ampioarea lui și înțelegibil. Vocea omenească este materia cea mai superioară în arta sunetului, pentru că vorbește direct sentimentelor noastre, apoi se adresează rațiunii. În vechime, toate artele, împreună cu arta muzicei, erau considerate ca superioare științelor; iar numirea de muzică o avem dela greci antici, care considerau pe cântăreți ca protejări ai zeițelor, după cum și poporul nostru spune despre oratori și cântărești talentați, că au dărul dela Dumnezeu.

Fizitul nostru posedă cel mai perfect instru-

ment muzical, fiindcă poate reda cu vocea, în totală perfecțiunea artistică, manifestările noastre sufletești, fără seamă de respirația rotativă, postarea sunetului și pronunțarea vocalelor.

Limba românească are, dela natură, timbru frumos vocal; dar o *interpretare greșită a vocalelor compromite timbrul, făcându-l chiar insuportabil*. Deci nu e deajuns să cunoaștem numai cântările, ci prin o disciplină a mersului melodic, a unei pronunțări, redată prin o tehnică lipsită de mimică teatrală, să caracterizeze îscușința cântărețului.

Un timbru urât devine suportabil prin o corectă pronunțare a vocalelor; deci preții și cântăreții de strană ușor se pot obișnui a cânta înțelegibil, dacă se conformează unei simple reguli, auzită dela un mare maestru al cântului; „*Cântarea nu este decât o vorbire corectă*”.

Un orator trebuie să impresioneze prin claritatea temperamentului expresiv a frazelor bogate în idei; iar un cântăreț poate impresiona, cu ajutorul diferențelor expresiei dinamice dela forte până la piano, evidențindu-se *sliccare literă și silabă de a fi pronunțate, în melodie, așa cum se citește*.

O vioară sau un pian dacă nu ar avea cutia de rezonanță, ar da un sunet foarte slab, iar un sunet vocal gutural, devine imperceptibil.

Vocea trebuie sprijinită cu respirația, și postată în masa nazală având tendința sunetului de a se sprijini în rezonator, unde sunetul amplificat primește un timbru, care este o originalitate personală.

La emisiunea sunetului nu înțeleg o expresiune nazală, intenționată și forțată, ci sunetul pus în vibrație cu ajutorul coardelor vocale formându-se în ceriul gurii; dantura, împreună cu păretele din mască, dă o emisiune metalică, care străbate ușor undele aeriene, și prin claritatea vocalelor face posibilă o audiere estetică.

Pentru a se câștiga o rutină în cântare, de regulă să se reciteze textul rar, iar vocalile deschise exprimate liber, gura deschisă, chiar o mică exagerare în o silabizare cântată melodios, crează studiul vocalelor.

Pentru obținerea unui rezultat, e de dorit să să cânte melodii complete, pe diferențele silabe care urmărește plasarea vocei prin pronunțarea corectă a textului; exemplu: consonantele; *no, na, ne, ni...* acest *n*, năzuiește a plasa vocea la locul ei natural în rezonator, iar vocalele *o, a, e, i*, cântate în consonanță cu *n*, va crea înlanțuirea și dexteritatea exprimării cuvintelor melodice, redată cântând.

Metoda de predare a cântecului frumos e pretențioasă și puțin complicată, de noi ne interesează dicțiunea vocală, *năzuindu-ne de a fi ascultați cu placere, iar nu a tortura pe ascultători cu o dicțiune vocală defectuoasă*); iar din combinațiile vocale melodice să nu se creieze cuvinte care nu corespund cu demnitatea cântărețului.

Cântarea noastră bisericească ne conduce estetic, în liniiile ei curgătoare, după mersul melodiei fie în

Defectele, ca defectele, care încă trebuie să înălțări. Dar ce să zicem de *afectările bolnave*, ale multora, care strică și mai mult efectul cântării bisericești adevărate, coborându-le la bolboroseli ori la schimbarea valorii tonice a unor vocale și chiar consonante. Sperăm să revenim. Dar pentru acum, atâtă!

Redacția

urcare sau coborâre, dacă nu o îngreunăm cu sughiuri sau diferite înflorituri.

Este o greșală, când se susține, că o melodie, încărcită cu toate ornamentele posibile, ar da o expresiune sentimentală. O asemenea ornamentație făcută dovedește neseriozitatea și neîncredințarea cîntărejului. Deci, eliberând melodia de aceste încătușeri, expresiunea intervalelor cu mersul lor logic și timbrul vocal va merge pe drumul corect a cîntării frumos.

Biserica și Stalin.

de pr. A. Cuznețov.

Anul trecut, pentru Biserica ortodoxă rusă, s'a încheiat cu numeroase procese foarte sumare, în urma cărora o mulțime de episcopi și de preoți au fost pur și simplu împușcați. Stalin a folosit tactica de exterminare fizică a clerului, sperând astfel în victoria sa finală asupra Bisericii. Dar realitatea l-a arătat, că în urma mililor de martiri acum uciși, stă poporul întreg: țărani, muncitori, armata și chiar tineretul studios.

Iată, ce spune revista bolșevică „Sovietskoe Studenčestvo”, Studențimea Sovietică: „În Internatele studențești se pot găsi icoane frumos aranjate și împodobite, chiar cu candela aprinsă; asemenea se pot găsi icoane puse deasupra patului, iar la studenți și cruciile legate la gât”. E vorba de Internatul studenților mediciniști din Moscova.

Acest fapt este prea semnificativ. Oare, nu Medicina și Științele naturale erau considerate, de cel fără Dumnezeu, ca cea mai puternică armă în lupta cu superstițiile și prejudecățile religioase? Și de fapt, căți intelectuali, prin atingerea cu legea „desvoltării celulelor organismului”, au pierdut credința! Dar realitatea sovietică, cum se vede, servește ca un mijloc antirăbic contra necredinței, trezind în cetățenii săi setea nemărginită de Dumnezeu.

Studențimea poartă cruciile la gât. Soldații, pe ascuns, fog din cazarme până la biserică, ca să aprindă înaintea icoanei Sf. Nicolae o lumină. Iar când, în cazarmă, lumina se stinge, atunci se poate auzi rugăciunea rostită pe șoptite. Acolo ai putea să surprinzi o lacrimă de căinătă, o lacrimă de deznaidejde sau de mulțamire, care, iucet-încet, se scurge pe obrazul bolșevicului...

Văzând o astfel de situație, Sovietele au luat măsuri, ca profesorii să-și lasă lucrul obișnuit și să se ducă în toate garnizoanele, pentru a ține soldaților conferințe antireligioase.

Dar armata cu credință în Dumnezeu, înseamnă înfrângerea lui Stalin; înseamnă, că ultima sănsă pentru stăpânirea asupra poporului rusesc și pentru triumful absolut al bolșevismului, e pierdută.

Totodată suntem în pragul unui nou proces, unde pe banca acuzaților vor figura doi foști comisari: Bubnov și Caminschili. Bubnov, fost comisar al departamentului Instrucției, e acuzat că manualele școlare editate cu aprobarea sa, în loc de a susține materialul antireligios, conțineau istoria religiunii, și făceau cunoscut elevilor viața celor mai însemnăți servitori ai ei. Apoi, în timpul când a condus comisariatul Instrucției, a permis învățătorilor și părinților copiilor să începă anul școlar cu Te-Deum, iar în Săptămâna Patimilor, copiii, cu aprobarea tacită a copilului didactic, s-au spovedit și s-au împărăștit.

Iar Caminschili, fostul comisar al Sănătății Publice, e chemat să răspundă parecă pentru aceea că,

fiind cu adevărat om cult și cu educație aleasă, a rămas străin de băltoaca morală sovietică. Apoi, dânsul a știut să păstreze respectul științei și, ca un adevărat intelectual, a considerat că Medicina trebuie să servească omenirii și nici de cum scopurilor Ghepeului.

Afără de aceea, acum, dânsul e chemat să răspundă: de ce n'a fost aşa de crud, ca să poată opri intrarea în spital a preotului chemat de moribund? de ce n'a fost aşa de cinic, ca să opreasă pe mama, care a adus preșcură copilului său bolnav de moarte, Icoană sau cruciulită pusă pe pieptul celui ce și dă ultima suflare?

În fața acestor realități, Stalin e sălit să reînceapă și lupta ideologică contra religiei. Campania celor fără Dumnezeu s'a intensificat. Muzeul antireligios din Moscova, în grabă s'a îmbogățit cu obiecte noi spre acest scop. Mii de placă cu inscripții, prin cari s'au concretizat lozincele acestel propagande și prin cari se vestește activitatea contra-revolutionară a clerului și necesitatea exterminării și urmelor religiunii de pe pământul sovietic. La comandă, sosesc grupurile vizitătorilor, sub conducerea unui comunist organizator. Muncitorii sunt condusi de secretarul partidului, iar soldații sunt însoțiti de „politruk” — „îndrumătorul politic”. Conducătorul grupului răspunde pentru cel absent. Toate grupurile de vizitatori sunt primite de instructori, cari pe bază datelor științifice (?), placă fabricate anume, „lucreză” publicul, dovedind adâncă religiozitate... a lui Troțchi și legătura lui cu clericul. Iată deci un nou trac îscodit de mintea pervertită a bolșevismului!

Amenințarea bolșevică a maselor cu restaurarea capitalismului, cu contrarevoluția n'a avut efect; și înimi credincioșilor sunt strâns legate de păstorii lor martiri. De aceea, perversitatea bolșevică caută mijloace mai eficace pentru acest scop.

Troțchi și Patriarhul Tihon... O, dacă înimi credincioșilor ar fi priuse, ar fi seduse cu astfel de apucături; dacă credincioșii ar crede, că numele sfânt e amestecat în înțelegere cu conducătorul bolșevismului, atât de odioși lor, atunci socoteala lui Stalin ar avea baza reală!

De sigur, o astfel de manevră este o margine extremă de autocompromitere. Și dacă bolșevismul a ajuns păoă acolo că, pentru îndepărțarea poporului de biserică, e necesar să o unești cu promotorul bolșevismului, numai atunci ea poate să devie de nesufit, atunci moralmente pentru bolșevism lupta e deja pierdută.

Bolșevismul, în lupta sa cu Biserica, a cercat toate mijloacele, pe carile oferă mintea fără scrupule și dușmania satanică; dar ultima încercare a lui, de a compromite Biserica prin alianța ei cu foști conducători al bolșevismului, ne arată că ceasul vrăjmașilor ei a sunat.

Viața, adevărată viață, care în adâncul întunericului sovietic, plin de bestialitate și de teroare fără pereche, se luminează cu focul lui al luminilor din bisericele așa de urgente de Stalin, nu poate fi atinsă, pe trucă aceasta viață se razimă pe adânci rădăcini istorice de viață creștină și, pe largă aceasta, pe credința călăț în suferințele și încercările regimului sovietic de 20 de ani. Această credință a întărit pe cei slabii, iar celor desnădăjduiți li-a reînnoit puterea de a suporta ceeaace e însuportabil.

Deci, reînvierea sufletului credincios, iluminată de nădejdea triumfului final, o vedem în zilele noastre, pe pământul călcat de vrăjmașii lui Dumnezeu.

Ce ar ajuta la dezvoltarea religioasă-morală a poporului?

de Ierom. Ștefan Lucaciu.

Pentru a putea răspunde la această întrebare, eu cred că e necesar, să facem o căt de sumară analiză a vieții religioase-morale a credincioșilor noștri, luând ca centru de activitate o parohie. După aceasta analiză, în câteva cuvinte, vom arăta ceea ce deschilibrarea viață religioasă-morală a poporului, iar în concluzie, remedile de o mai accentuată intensificare a credinței, în sănătate credincioșilor noștri.

Natural, că în cadrele unui articol, fie chiar de revistă, n'avem putință să răspundem în mod mai detaliat, la ceea ce ne-am propus mai sus. Dar cu toate acestea, ne vom vizua să dăm un răspuns pe căt se poate de satisfăcător.

Psihologia religioasă a parohenilor e ușor de aflat, ținând cont întâi de toate, de manifestările lor în viață familiară, de intimitatea pe care și-o acordă unui altul, de respectul pe care-l au față de autorități și, în sfârșit, de manifestarea lor, pe teren bisericesc, ca membri ai comunității bisericești.

Făcând abstracție de faptul, că aceste manifestări nu se realizează în plinătatea idealului lor, totuși, putem să afirmăm, că fibrele sufletești ale parohenilor, nu sunt conrope de tot, — și dacă sunt în decădere, apoi acest fapt se datorează unor factori în afara de eul lor.

Credinciosul bisericii noastre simte o necesitate sufletească, de a sta într-o permanentă comunlune cu supranaturalul, comunlune pe care el o vrea realizată numai prin biserică.

Căutând să citești în sufletul lui, acest adevăr îl vei afla și dacă totuși nu și-l mărturisește prompt, observi cum pe față lui apar îndoile și e stăpânit de o lipsă de încredere. El se vede pus în situația de a avea numai datorii, pe care nu și-le poate explica; iar drepturi adecă o satisfacere a setei lui sufletești parcă nu are; în sufletul lui parcă nu-i încetăteniță pacea lui Hristos și de aici urmează deschilibrul vieții lui și faptul, că e obsedat de preocupări materiale.

Lipsa de încredere în cel ce stau în contact permanente cu el, formează pârghia întimă a credinciosului nostru.

Ori căt de multă și sistematică muncă ar depune un preot devotat, în parohia sa, totuși, activitatea lui în mare parte e influențată — și într'unele cazuri complete paralizată — de impedimentele de mai sus.

Poporul nostru românesc, popor de păstorii și iluminat de credința Bisericii ortodoxe, dacă nu se afirmă destul de hotărât, în raport cu rolul lui istoric, pe care e menit să-l îndeplinească, ca element dominant și religie dominantă a României întregite, săpând singur la temelile prestigiuului său religios-moral — se potignește de următoarele fapte și împrejurări:

1. Intelectualitatea noastră în majoritatea cazurilor — onoare excepției — are un alt cult, decât cultural credinței lui Hristos — cultul tenebra al francmasoneriei, al indifferentismului și a egosmului personal. Nu se mai simte nimănii obligat a lăua parte, din datorință și convingere, la cercetarea regulată a bisericii, la primirea Sfintelor Taipe, la prosperarea bisericii și a așezămintelor ei de ordin caritabil sau cultural-economic, el rămânând indiferent.

2. Oamele instăriți de azi nu se mai chinuiesc

cu gândul de a fi ctitori, membri fondatori și ziditori de biserici, de case culturale și alte așezăminte de caritate.

Văzând poporul, că pătura de sus și instărită, e indiferentă față de ceea ce are el mal scump — de biserică și de alte instituții, unde el să-și găsească pacea și linștea sufletească — atunci, pe lângă toată predica unui energetic și devotat preot, nu se poate ajunge la rezultatul dorit; și, în mod fatal, își pierde și ei credința, apucând pe căi greșite ale căror urmări de azi nu le poate nimeni nega.

3. Propaganda diferitelor secte, cu caracter anarchic și distructiv, slăbește în mod permanent caracterul religios-moral al poporului nostru. Sectele religioase mai sunt ajutate, în acțiunea lor, de diferite curente sociale, cum e de ex. comunismul, socialismul, francmasoneria, iudaismul, nudismul și altele.

Toate sectele, cu coaliții lor, fac să slăbească forțele morale și religioase ale națiunii și caută să deștepte în fiecare fiu al său, pornirile animalice și răsvrătitore contra firii lor.

Literatura pornografică, ravagliile alcoolului, ale avorturilor și natalității din ce în ce mai scăzute, sunt efectul acestor curente.

O altă cauză destul de importantă, a lipsel de progres pe teren religios-moral, ar fi și lipsa de unitate și uniformitate de acțiune, a tineretului de ambele sexe.

Înălță, cum din câteva exemple se poate vedea, cum ideia de autoritate spirituală scade.

Acestea boale cu consecințe atât de dezastruoase își au ecoul până și în cel din urmă cătun de viață românească și toate lovesc în biserică și în slujitorii ei.

După ce am arătat factorii determinanți, ai acestui desechilibru religios-moral, să căutăm, după posibilitate, remedile acestui dezastru, răspunzând cu soluții la punctele lui:

1. E de datoria Statului să dea posibilitate Bisericii dominante, să-și crească filii, care sunt cetățenii lui, în duhul învățăturii lui Hristos. Căci fără de o revenire la chipul și asemănarea străbunilor, cari erau într-o toate creațurile Bisericii, nu poate fi vorba de vre'o salvare.

Biserica, prin conținutul ei divin, se va menține chiar neînăud seamă de numărul credincioșilor ei. Puterea ei nu stă în numărul credincioșilor, ci în harul dumnezesc, care-o stăpânește.

Puterea Statului stă în număr. Un popor e puternic numai prin numărul fillor săi, voinici la trup și eroi în soflet. Ori, aceasta sănătate sufletească și trupească nu se poate câștiga decât numai imitând zâlnic pe Hristos, și nu simbolurile nocturne ale ocultismului masonic și marxist.

2. Să se scoată în evidență meritul mare al ctitorilor și fondatorilor de biserici și de alte așezăminte de caritate publică — prezintându-se nu numai ca niște fondatori ai unor obiecte de artă, ci ca oini, cari au pus bazele întăriri sufletelor noastre prin mărinimoasa lor dărmicie. Să că ne vom putea menține numai printr-o adunare de capital moral și material pos cu toată dragostea noastră în serviciul Bisericii și a Neamului.

3. O catehizare a credincioșilor despre învățăturile Bisericii, arătându-li-se totodată și falsitatea dogmatică a sectarilor și a tuturor eterodoxilor.

Concomitent cu Biserica trebuie să fie sesizată și autoritatea de Stat, căci putem să afirmăm, că pericolul seccar, înainte de a fi un pericol bisericesc, e înfăințat un pericol național. Analizând ideologia lor, ajungem la constatarea, că ele în fond au un substrat comunist, materialist, anarchist și nihilist. Prin urmare putem să concludem, că problema sectelor religioase, înainte de a fi o problemă bisericescă, e o problemă de Stat. Francmasoneria, iudaismul, nudismul și a. au aceeași soartă.

4. Tipăriturile de orice natură să vadă lumina zilei numai după un prealabil aviz al autorităților bisericești și de Stat.

5. Producerea și consumarea alcoolului, care e începutul tătoror boalelor, să fie reglementată mai strict, prin legiuiri de Stat, și după cazuri, să fie întrebuințat numai după recomandarea medicului.

6. Ravagile avortului și a mortalității infantile, care pustiesc și nimicesc orașele și satele noastre, formează o problemă de primă preocupare.

În jurul acestelor probleme, trebuie formată o mișcă religioasă. Un cult al mamei, un cult al copilului. Dar acest cult nu poate fi viabil, decât numai altot pe cultul religios al Mâncilui Domnului. Cultul acesta are nevoie de un fundament aelios. Că doară nu Statul și nici mentalitatea laică, ci Biserica e aceea care ne poruncește: „Crestești și vă înmulți și umplești pământul și stăpâniști-l”.

O regenerare a poporului nostru nu se poate face, decât numai reașezând viața pe normele religioase și morale date de Biserică și ajutate de condițiile economice și igienice, pe care Statul e dator să le creeze.

7. Tineretul de ambele sexe să fie organizat în diferite societăți religioase, cum ar fi de ex. „Societatea Sf. Gheorghe.“ Pe lângă catehizația necesară, tineretul să fie îndemnat la acte de caritate, de disciplină.

8. Preotul zilelor noastre, ca să poată satisface sualta sa misiune, ca el să se poată ridica și jertfi exclusiv directivelor religioase și, culturale ale parohienilor săi, trebuie să fie absolvat de grijile traiului zilnic; mirorul la sărbători și altele de acestea, nu mai pot forma un mod de existență, ci cel mult pentru acte de caritate și de interes public; și nici a fi agricultor model, deși practic poate să fie rentabil; căci nu e cea mai înaltă chemare a unui preot ci acela de a fi adevărat păstor model, al sufletelor și ai înimilor, îndrumător al acțiunilor mari: religioase-morale, practice și economice.

Numai când Biserica și Statul vor merge mâna-n mâna, pentru realizarea învățăturilor lui Iisus Hristos pe pământ, atunci se va putea cere dela preot, să fie creator de epocă în parohia sa.

Când pe lângă biserică și școală, vom avea organizată tinerimea în fiecare sat și oraș și vom avea pretutindeni case culturale, un cult al mamei și al copilului și o intelectualitate plină de credință și evlavie — abia atunci sufletele tuturor vor bate la fel, către un singur scop, către un singur ideal religios-moral și cultural, care este Hristos, fericirea și viața eternă.

Despre ce să predicăm?

10 Iulie Dumineca IV după Rusalii. Sfințeste, Doamne, și preamărește cu Dumnezeiască pute-

rea Ta, pe ceice iubesc bunăvîntintă Casei Tale. Așa se roagă slujitorul Domnului, în fiecare Duminecă și sărbătoare. Totușt sunt așași, cari deși se numesc creștini, nu cunosc bunăvîntintă, nici în casa Domnului. Oare cari să fie cauzele acestui fapt? În primul rând lipsa de creștere în duh religios din familiile, iar al doilea mare vinovat, în această privință, este societatea. Ea este necuvînicioasă — cuviințioasă numai de ochii lumii — calcă însă în picioare cele mai elementare norme de bunăvîntintă împreună cu toate conceptele morale, atunci când interesele ei mărunte o cer.

Cine se poartă necuvînicios în prezența altora, acela produce sminteală, și vai lui. (Luca 17,2 Mat. 18,). Să fim deci cuviințioși în toate împrejurările vieții, dar mai vârtoș față de Domnul, de casa Lui și de toate lucrurile Lui.

Vom arăta — în linii generale — care trebuie să fie ţinută adevăratului creștin. Trecând pe lângă o biserică, cruce sau cimitir, bărbatul își vor descoperi frumos capetele, femeile și le vor pleca și se vor însemna cu semnul sfintei cruci. Lucrul acesta trebuie făcut cu totă liniste și demnitatea, nu prîpit și pe furîș. (Mat. 10,32-33); Apoc. 3,5. Marc. 8,32), Pilda bună zidește spre bine. Să nu ulte deci părinții, că copiii cari învață a cinsti pe Dumnezeu, aceia își vor cinsti părinții, rudeniile și pe toți oamenii (Pilde 1,).

17 Iulie Dumineca V după Rusalii. Mergând la biserică, să fim patrunși sufletește de frica lui Dumnezeu, de credință și dragoste, lăpădând dela noi toată grija lumească, toate interesele materiale cari murdăresc sufletul. Să ne aducem aminte, că în biserică o să stăm în fața stăpânului vieții și al morții. (Eșire 3,5. Iisus 5,15).

Pregătit astfel după cuviință să participi la serviciul Divin, aranjează-ți lucrurile în așa fel, ca să intri în biserică la început, ca să nu conturbi sfânta slujbă. Dacă nu ai orologiu, fi atent la clopot, căci el își vestește când să pleci. De obicei în biserică noastră, clopotul se trage de trei ori înainte de începerea slujbei. Întâiaoră el își zice; pregătește, a douaoră, pleacă, iar a treia oră, să fil prezent în biserică.

Ajuns în sfânta biserică, prima privire, primul gând trebuie să fie pentru Dumnezeu. Vei privi drept înainte, spre sfântul altar, închinându-te cu smernenie, pentru că acolo se află tronul, pe care stă pururea — în sfânta cuminecătură — Mântuitorul Hristos.

Vei merge apoi să atingi cu buzele și Evanghelle — istorul vieții — și icoana învierii sau a Sfântului, cari se află pe tetrapod, în mijlocul bisericii, arătând prin aceasta cinstea față de cel ce prin viață și moartea lor, ne-au lăsat nouă pilde vrednice de urmat, întru dobândirea mânăstirii. Treci după aceasta la locul tău, fără sgomot, demn și cuvînios, neconțurbând pe alții. Mai ales femeile să nu producă conțurbare, prin foșnetul hainelor, prin gornălțul salbeilor dela gât — în biserică ar putea și lipsi — și prin scârjăjitușii ghetelor.

Nu se cuvine apoi, în casa lui Dumnezeu afându-te să-ți întorci necontentit capul în dreapta și stânga, cu atât mai puțin să te șoptești cu vecinul ori să râzi. În casa lui Dumnezeu așa să umblăm, ca nimeni să nu privească spre noi și atunci ne va prîvi și vedea Dumnezeu. (I. Petru 3,12).

Raft cu cărți din alte părți

Dr. Vasile Petrașcu, prof. la Academia teologică din Cluj, a publicat o colecție de Pricene (Chironice) (cu o prefață) în seria următoare :

1.	Lăudați pe Domnul (v. I)	D. Cunțanu
2.	" (v. II)	V. Petrașcu
3.	" (v. III)	V. Petrașcu
4.	" (v. IV)	A. Lipovan
5.	" (v. V)	C. Cherebeșiu
6.	" (v. VI)	V. Petrașcu
7.	" (v. VII)	T. Lugojan
8.	Ochiul inimii mele (v. I)	D. Cunțanu
9.	" (v. II)	A. Bena
10.	" (v. III)	V. Petrașcu
11.	" (v. IV)	A. Lipovan
12.	La râul Vavilonului (v. I)	V. Petrașcu
13.	" (v. II)	V. Petrașcu
14.	" (v. III)	Muzicescu
15.	Spune-mi Doamne (v. I)	A. Lipovan
16.	" (var. II)	V. Petrașcu
17.	Ostenit-am (varianta I.)	A. Lipovan
18.	" (varianta II.)	V. Petrașcu
19.	" (varianta III)	T. Foșu
20.	Gândurile spun (var. I.)	Davoff
21.	" (var. II)	I. Vorobchievici
22.	Pleacă D-ne urechea (v. I)	V. Petrașcu
23.	" (v. II)	G. Muzicescu
24.	Doamne înaintea Ta	A. Lipovan
25.	Auzi Doamne glasul	D. G. Kiriac
26.	Doamne ce este omul	A. Lipov. n.
27.	Ridicăt am ochii mei	V. Petrașcu
28.	Gustați și vedeti (v. I)	D. Cunțanu
29.	" (v. II)	A. Lipovan
30.	" (v. III)	T. Lugojan
31.	Ascultă Doamne..	V. Petrașcu
32.	Doamne unde voi să fug	T. Lugojan
33.	Nădejdea mea..	V. Petrașcu
34.	Spune mi Doamne ..	A. Lipovan
35.	La muntele Sinaiului	T. Lugojan
36.	Paharul mântuirii (var. I)	G. Dima
37.	" (var. II)	V. Petrașcu
38.	" (var. III)	T. Lugojan
39.	Al Domnului este..	V. Petrașcu
40.	Cât de mărit..	I. Cart.
41.	Cinei Tale..	D. Cunțanu
42.	Doamne până când..	A. Lipovan
43.	Doamne nu mă lepăda	V. Petrașcu
44.	Tie se cuvine..	I. Vorobchievici
45.	Lăuda-te voi Doamne	G. N. Mugur

Costul net este Lei 125.— exemplarul broșat,
sau Lei 150.— exemplarul legat frumos.

Să pot procura d-lă editorii : Petrașcu & Ardelean
Cluj, Str. Memorandumului 22 Telefon : 15-21 și 25-47, ori
prin Librăria noastră diecezană.

Editura episcopaliei Hotinului :

1. Carte de rugăciuni Bălți, 1938. Pag. 48. Prețul 3 Lei.
2. Biblioteca creștinului : No. 8 Sf. Predanie, de pr. T. Armașu, Bălți, Pag. 21. Prețul 2 Lei.
3. Idem : No. 9. Inchinare în Duh și în adevăr, Bălți, Pag. 24. Prețul 2 Lei.

In Biblioteca „Acțiunea Teleormanului“ (a părintelui, Pr. Al. Deneșescu din Cervenia-Teleorman, care scoate o bună revistă de propagandă religioasă-culturală de caracter local, intitulată și ea „Acțiunea Teleormanului“), au apărut : No. 1—2 Privind rădăcările din urmă ! „Impotriva sectelor“.

Sunt două broșuri mici (16 + 16 pagini), fiecare cu doi Lei, — bune pentru preoții nostri, cari se interesează de problema sectariană, în special adventistă. Se pot cere dela autor, în Cervenia Teleorman.

Cronici

Sfântul Sinod continuându și în zilele trecute ședințele începute anterior, a luat o seamă de hotărîri. Pentru acum putem remarcă mai ales două : Una, după care, la Vadul Crișului (în eparhia Orășii), unde a aterisat M. Sa Regele la înlocuirea în jărdă, s-a aprobat înființarea unei Mănăstiri de călugări, cu caracter misionar. — Cealaltă chestiune, de care s-a ocupat Sf. Sinod, a fost : execuțarea decretului-lege despre seminarele teologice, cari sunt de a se creia, unde ele nu există, pelângă episcopii din Patriarhie.

Adunarea generală a Clerului eparhial, întrînîn secție, a decurs în cadre cuviincioase, manifestându-se un interes vădit față de problemele dela ordinea de zi. După ce în alte părți ale acestui organ se dau relații despre cele petrecute cu acest prilej, la locul de cronică înregistrăm și noi evenimentul. Si deoarece un referat ce publicăm — constatăm, nu reproșem — a fost gătit în câlva sumar, adăogăm două lucruri, cari să fie știute ca spuse și de noi mai deaproape. Întâi : Dacă s-au relevat lipsuri și chiar totală absență de activitate (și chiar și de rapoarte) din partea unor despărțimenti protopopești, va sărui și oficialitatea bisericicească să fie ajutat actualul președinte al secției eparhiale să-și ducă până la capăt realizarea programei Asociației Go urile aceste, peste cari s-a trecut cu cruce de înțeles. Trebuie să umplete pe viitor. — În al doilea loc : în chestia strângerei rândurilor dintre actualele societăți preotești, răzlețe până acum, Clerul eparhial s'a identificat cu propunerea în cauză a comitetului pentru strângerea rândurilor, pe baza principiului federativ, care a fost totdeauna punctul de vedere al Clerului din mitropolia noastră, din motivul că, în acest chip, rămân mai libere mișcarea și acțiunea profesională a Clerului, la el acasă, și fiindcă această organizare în straturile de jos ale organizației nu împedează întru nimic strângerea rândurilor, în vederea acțiunilor generale de interes larg, pe Biserică întreagă.

Nou regim pentru Secte a fost fixat, recent, prin Decizia ministeriale Nr. 26206, apărută în Monitorul Oficial Nr. 133, din 14 iunie a. c. Noi, cei dela acea sită f ontieră, cunoaștem, i că din vremea regimului ungăr, înfrigurata activitate — dacă o cuțem numi așa — a Sectelor, și mai ales stăruințelelor distructive de sub regimul românesc. A um avem bunul prilej de a publica în alt număr, nouul Regulament în cauză, cuprinsând — ca o urmare a măsurilor din Noua Constituție — îngădiri mai precise decât în trecut în față desmăjului sectar. Ne bucurăm văzând că în guvernul ţării se întârsește tot mai mult convinceră, pe care Biserică o avea de multă vreme și o spunea cărmuitorilor ţării, că sectarianismul e o primejdie națională-politică, mai mult decât una exclusiv bisericicească. Si să n'o uităm că, alături de măsurile îngădirioare din Regulament — și poate, uneori măcar, mai mult decât acestea — vor avea efect, profilactic, deosebite, și de combatere, de a ta parte, și calitățile Clerului, trăitor și lucrător la înătimea apostolatului, de care i-a grăbit Arhiepiscul, cu atâtă temeu și convingere cu prilejul recentei adunări preoțești.

La Strasbourg s'a ținut, în 15 Mai a. c. o mare serbare românească, organizată de „Asociația Studenților Români Creștini” din Strasbourg. Dominește s'a servit un parastas de P. Cuv. Părinte Arhimandrit Laiu Eugen dela Paris, preotul Gh. Bălana, I. Dumitrescu și diaconul Totoescu. Au fost de față toate autoritățile și delegați al tuturor societăților patriotice. Seara s'a dat un concert în sala cea mare a Conservatorului de către corul Bisericii ortodoxe române din Paris. Reșta serbării este dovedită prin elogii aduse de presa din localitate. Doamna șoara Elena Văcărescu a conferențiat despre „Eroism și buuătate”. Această serbare a fost aranjată cu ajutorul material al Pr. Cuv. Păr. Arhimandrit Laiu, care a susvenționat sumele necesare. Aici amintim, că în Franța sunt înmormântați peste 2500 soldați români și fiindcă majoritatea sunt îngropăți în pământul Alsacei, Studenții români dela Strasbourg cu ajutorul societăților patriotice franceze și în special al acelor dela Guebwiller se îngrijesc de mormintele lor. (p. f.)

Informații

P. Sf. Sa Părintele Episcop Andrei s'a întors cu bine, dela băile din Karlovy-vary (Karlsbad), încă în 20. I. c. Iar în 24 a plecat, la București, în vederea ședințelor Sfântului Sinod. De acolo apoi se va retrage la Schitul Mitropoliei ort. din Sibiu, Paltiniș.

P. Sf. Sa episcopul Nicolae Colan, după cum așăi din Monitorul Oficial dela 22. I. c., incetează de a mai figura, interimal, la Ministerul Educației naționale. Interimatu acelui Minister a fost încredințat dlui Armand Călinescu, ministru de Interne; iar P. Sf. Sa rămâne de-acum în fruntea Ministerului Cultelor și Artelor.

Incheerea anului școlar curent, la Academia noastră teologică s'a făcut Sâmbătă, 19 iunie, într'un cadru mai puțin festiv, dar familiar. După ce s'a săvârșit o doxologie în Paraclisul Academiei teologice, otociată de I. P. C. Sa Păr. Iconom stavrofor Dr. Teodor Boliș, rector, în prezența Corpului profesoral și a studenților, a urmat, în sala festivă, o cuvântare, rostită de I. P. C. Sa Păr. rector, în care adreseză studenților diferite îndemnuri. După aceasta a urmat cuvântul studentului Gh. Păiușan din en. II, care în numele absolvenților, mulțumește corpului profesoral pentru grija părintească și iubirea cu care i-a alimențat în cei patru ani de studii și pune în vedere, că vor căuta din răspunderi să muncească în viață, spre a deveni folositori Bisericii și neamului. (p. d)

Biserica din Aradul-nou a primit următoarele daruri: Două covoare prețioase și un șteșnic la tetrapod, dăruite de d-na Cornelia Dr. Crișan de acolo; și două frumoase șteșnice, cari au fost dăruite de „Societatea ortodoxă a femeilor române” tot de acolo. Consiliul parohial aduce bine meritate mulțumiri, la cari ne alăturăm și noi.

D-l preposit Dr. N. Brinzeu dela Lugoj răspunde, în „Unirea” dela Blaj, la chestia cu

epistolele sale, publicate de noi în facsimil. În lipsă de spațiu așa, amânăm replica pe numărul proxim.

Redacțional

In chestia școalei de fete dela Pecica, despre care s'a scris în No. nostru 25, ne-a cerut dl. Fabian Toma, cu gândul la „satisfacție”, din pricina ofersei ce crede că s'a adus doamnei, soției sale, în calitatea-i oficială. De și nu eram dator, i-am spus dela începutul vorbii: cine e autorul acelui articol și că satisfacția o poate alege după plac: prin proces ori prin rectificare, pe care s'o publicăm. Când i-am spus d-sale că, în cazul ultim, ne rezervăm cuvântul din urmă (dacă vom afla-o de necesar) și că, dupăcă știe pe autor, nu mai are loc să critice, în localul oficial, nici pe informatorul redacției și nici atitudinea foii, care stă sub regimul legii și sub răspunderea și a autorității bisericșei, dă a plecat, supărat...

Nu ne luăm după supărări, ci o spunem acum așa, deschis, să se știe și de alții: D-l F. Toma e liber să aleagă între desmîntirea cu dovezi obiective și între proces. Slăb gata și de una și de alta!

Cetitorilor noștri le aducem la cunoștință că, începând cu numrul de față, organul eparhial va apărea, ca în anul trecut, pe întregă durată lunilor Iulie și August, la câte două săptămâni, în număr dublu.

Mai ales s'o știe aceasta ceice au publicații oficiale de făcut, legate de termin.

Poșta Redacției

Pr. N. Ciurescu, Topolovățul mare, Scrisoarea ce ni-a trimis n'o publicăm, nefind scrisă cu un asemenea gând, Scrisoarea, în forma ei, o puteal adresa părintelui A. A., care a semnat articolul, despre care întrebă cu privire la enoriașii C. Tale, cari să fi umblat pela Lugoj, în treabă de unăție. Bine-ar fi să nu fi umblat p'acolo. Ia, deci, contactul cu autorul, ori scrie și semnează o desmîntire; dar nu pune pe redactorul să adreseze întrebări neavenuite.

Sumarele

**sesiunii ordinare din anul 1938 a Adunării Eparhiale ținută în
22-23 Maiu 1938.**

SEDINȚA I.

**ținută la 22 Maiu 1938, începând cu orele
12 ¾ din zi.**

Președinte: Prea Sfânta Sa Episcopul Eparhial Dr. Andrei Magheru.

Secretar: Dr. Nicolae Popoviciu.

I. Sesiunea ordinare din anul 1938 a Adunării Eparhiale din Eparhia ort. rom. a Aradului convocată de Prea Sfânta Sa Episcopul

Eparhial Dr. Andrei Magleru, cu adresa de convocare Nr. 4218/1938 din 5 Maiu 1938 (Anexa A.) pe ziua de 22 Maiu 1938 s'a deschis cu următoarea solemnitate:

La orele 9 a. m. din zi s'a celebrat în biserică catedrală Sf. Liturghie împreună cu Chemarea Duhului Sfânt, la care serviciu divin au asistat onorații membri ai Adunării Eparhiale.

2. La orele $12\frac{3}{4}$ din zi membrii Adunării Eparhiale s'a intrunit în sala festivă a Academiei Teologice din Arad, rânduită drept local, unde să se țină ședințele Adunării Eparhiale.

3. Membrii prezenți ai Adunării Eparhiale deleagă din sânul lor o comisiune compusă din deputați: Dr. Patriciu Țiucra, Antoniu Mocioni și Dr. Pompiliu Cioban, ca să invite pe Prea Sfintă Sa Părintele Episcop Andrei la ședințele Adunării Eparhiale.

4. Prea Sfintă Sa Părintele Episcop Andrei prezentându-se în localul Adunării Eparhiale și ocupând scaunul prezidial, rostește următoarea cuvântare:¹⁾

Adunarea Eparhială primește cuvântarea Prea Sfintel Sale cu vîl acclamații.

5. Secretar al ședinței se desemnează: Dr. Nicolae Popovici.

6. Citindu-se apelul nominal, se constată prezența următorilor deputați: 1. Gherasim Andru, 5. Teodor Ardelean, 3. Dr. Eugen Beleș, 4. Dr. Antoniu Bogdan, 5. Dr. Teodor Botiș, 6. Dr. Aurel Cioban, 7. Dr. Pompiliu Cioban, 8. Dr. Gheorghe Ciuhandu, 9. Dr. Aurel Cosma, 10. Mihai Cosma, 11. Dr. Romul Coțloiu, 12. Ascaniu Crișan, 13. Pavel Dărlea, 14. Savu Dorca, 15. Dr. Ioan Drincu, 16. Dr. Lucian Gheorghievici, 17. Procopiu Givulescu 18. Iosif Goanță, 19. Dr. Adam Iancu, 20. Dr. Cornel Iancu, 21. Gheorghe Ioanovici, 22. Constantin Lazar, 23. Ștefan R. Lungu, 24. Traian Magler, 25. Dr. Vasile Mircu, 26. Antoniu Mocioni, 27. Dimitrie Muscan, 28. Mihai Păcătianu, 29. Dr. Petrila Petică, 30. Ioan Piso, 31. Dr. Nicolae Popovici, 32. Iuliu Putici, 33. Remus Rafiroiu, 34. Petru Sârbu, 35. Axente Secula, 36. Sava Tr. Seculin, 37. Dr. Tiberiu Sevici, 38. Dr. Pavel Sîlarițău, 39. Dr. Iustin Suciu, 40. Dr. Patriciu Țiucra, 41. Ioan Trifu, 42. Dr. Benedict Ungureanu, 43. Dr. Ioan Ursu, 44. Traian Vatlan și 45. Dr. Emil Veliciu.

Înind prezenți 45 de deputați, Înalțul Prezidiu declară, că Adunarea Eparhială, în înțe-

sul regulamentului interio, este capabilă de a aduce hotărâri valide.

7. Se prezintă actele intrate și anume: Raportul general al Consiliului Eparhial plenar No. 4671/1938 despre activitatea sa în anul 1937,

Raportul Consiliului Eparhial Secția bisericăscă Nr. 7629/1937 prin care se înaintează cererea studentilor dela Academia Teologică, cari au la bază școala normală cu 8 clase și diplomă de învățător, de a fi echivalați cu studentii absolvenți de liceu cu bacalaureat,

Raportul special al Consiliului Eparhial plenar No. 5005/1938 în cauza înființării Episcopiei din Timișoara,

Raportul special al comisiunii de control No. 4844/1938 despre inspecțiile făcute la așezările eparhiale,

Se dă comisiunii organizatoare.

Raportul general al Consiliului Eparhial secția administrativă bisericăscă Nr. 4290/1938 despre activitatea sa în anul 1937,

Raportul special al Consiliului Eparhial Secția administrativă bisericăscă Nr. 2478/1938 despre noua clasificare a parohiilor,

Raportul special al Consiliului Eparhial, Secția administrativă bisericăscă Nr. 3982/1938 despre noua normă stolară,

Raportul special al Consiliului Eparhial plenar No. 4987/1938 în chestiunea acordării avansurilor din fondul eparhial preoțesc,

Raportul special al Consiliului Eparhial plenar și al Secției bisericesti Nr. 4988/1938 în chestiunea majorărilii ajutoarelor (pensiilor) beneficiarilor rămași în sarcina Fondului Eparhial preoțesc,

Raportul special al Consiliului Eparhial Secția administrativă bisericăscă Nr. 4989/1938 în chestiunea suprimării cheltuielilor de înmormântare din Fondul Eparhial preoțesc pe seama personalului bisericesc,

Referatul consilierului referent eparhial P. C. Sa Dr. Gh. Ciuhandu în chestiunea monografiei „Dr. Giorgiu Popa” și alte lucrări istorice.

Se dă comisiunii bisericesti.

Raportul general al Consiliului Eparhial, Secția culturală, Nr. 4720/1938 despre activitatea sa în anul 1937,

Se dă comisiunii culturale.

Raportul general al Consiliului eparhial, Secția economică, Nr. 4754/1938 despre activitatea sa în anul 1937,

¹⁾ Cuvântarea am publicat-o în alt număr al revistei noastre.

Raportul special al Consiliului Eparhial, Secția economică, No. 4779/1938 despre contul de gestiune a Internatului dela Academia teologică pe anul 1936/1937,

Raportul special al Consiliului Eparhial, Secția economică, No. 4238/1938 în chestiunea fundațiunel Dr. P. Tegle,

Raportul special al Consiliului Eparhial, Secția economică, No. 6801/1938 despre verificarea gestiunel economice a Mănăstirei Hodoș-Bodrog pe anii 1933—15. IV. 1935,

Raportul special a Consiliului Eparhial, Secția economică, No. 4781/1938 despre bugetul Academiei teologice și al Internatului teologic pe anul 1937/1938,

Raportul special al Consiliului Eparhial, Secția economică, No. 4780/1938 despre socoata Internatului de fete pe anul școlar 1936/1937,

Raportul special al Consiliului Eparhial, Secția economică No. 1158/1938 cu care se înaintează procesul verbal de anchetă privitor la ieromonahul Ștefan Lucaciu,

Raportul special al Consiliului Eparhial, Secția economică No. 5004/1938 cu care se înaintează socoțile fondurilor și fundațiunilor administrate de Consiliul Eparhial,

Raportul special al Consiliului Eparhial plenar No. 4777/1938 cu care se înaintează bugetul Consiliului eparhial pe anul 1938/1939,

Raportul special al Consiliului Eparhial, Secția economică, No. 4783/1938 cu care se înaintează socoțile Mănăstirei Hodoș-Bodrog pe timpul 1 Ianuarie 1937 — 31 Martie 1938,

Raportul special al Consiliului Eparhial, Secția economică, No. 3669, 3670/1938 despre gestiunea Tipografiei și Librăriei diecezane pe anul 1937,

Se dan comisiunel economice.

8. La propunerea Inaltului Prezidiu Adunarea Eparhială alege cu aclamație pentru un loc vacant de membru cleric ordinăr și pentru un loc vacant de membru mirean ordinăr în Comisiunea organizatoare a Adunării Eparhiale pe deputații Dr. Nicolae Popovici și Dr. Aurel Cosma.

9. Se prezintă cererile de concedii pentru sesiunea întreagă a Adunării Eparhiale ale deputaților: Dr. Iustin Marșeu, Dr. Mihai Mărcuș, Dr. Pavel Obădeanu, Ștefan Mateescu, Dr. Teodor Băbuță, Petru Marșeu și Dr. Alexandru Horga.

Concediile cerute se acordă.

10. Terminându-se ordinea de zi a ședinței prezente, Inaltul Prezidiu anunță, că ședința

următoare se va ține astăzi 22 Mai a. c. orele 5 d. m., când se vor pune la ordinea zilei rapoartele comisiunilor Adunării Eparhiale.

Cu cu acestea, ședința se ridică la orele 13^{1/4}.

Acest proces verbal s'a citit și verificat în ședința a 3-a a Adunării Eparhiale ținută în ziua de 23 Maiu a. c., la orele 10 a. m.

Președinte,
(ss) Andrei, Episcop

Secretar,
(ss) Dr. Nicolae Popovici

Inștiințare

Recunoscută fiind de On. Ministerul al Cultelor și Artelelor parohia nou-înființată **Vața de Jos** (protopopiatul Hălmagiului, în jud. Hunedoara) și fiind de trebuință îndeplinirea postului preoțesc din aceea parohie, prin aceasta se aduce la cunoștință de obște, că reflectanții la acel post vor avea să prezinte *Consiliului eparhial* documentele lor personale, de studiu secundar și teologic, ca și despre serviciul eventual de până aici, în 15 zile dela data primei publicări a înștiințării de față.

Pentru acum, se pune în vedere celui ce va fi numit de aici, că va beneficia de stolele parohiale obișnuite și de salarul dela Stat, deja asigurat, potrivit calificației, rămânând să stăruim pentru toate posibilele îmbunătățiri de situația filitorului preot, potrivit rolului bisericesc și cultural, ce va trebui să-l aibă în aceea *localitate balneară* în desvoltare.

Arad, 23 Iunie 1938.

† Andrei
Episcop

Eforia Fundațiunii Culturale „Dr. Ioan Mihu”, Sibiu.

Nr. 65/938.

Concurs de vințeler

Pentru ocuparea postului de *vințeler* la via de circa 7 jug. a Fundațiunii culturale Dr. Ioan Mihu, dela Băcăinii, gara Șibot, jud. Hunedoara, se publică concurs.

Dela reflectanți se cere să fie celăjeni români de religie ortodoxă, să aibă practică în lucrarea vie, și tratarea produselor ei și să aibă garanție materială și morală.

Beneficiile impreunate cu acest post sunt: locuință în natură, lemne din pădurea Fundațiunii și salar după învoială.

Cererile de concurs, timbrate, se vor înainta până la 15 Iulie a. c. la adresa: Fundațiunea culturală Dr.

Ioan Mihu în Sibiu, Str. Mitropoliei 32 — Însoțile de următoarele acte:

1. Act de botez.
2. Certificat de căsătorie.
3. Certificat despre școlile cercetate.
4. Certificat de moralitate, dela of. parohiei.
5. Certificat despre serviciile prestate.
6. Certificat despre avere ce o posedă.
7. Alte acte recomandatoare.

Cuc. preoți sunt rugați a atrage atențunea celor interesați, asupra acestui concurs.

Sibiu, la 15 Iunie 1938

*Eforia Fundațiunii culturale
Dr. Ioan Mihu.*

Nr. 5006 - 1938.

Comunicat

În scopul colaborării Bisericii cu „Straja Țării”, Consiliul episcopal a luat următoorele hotărâri:

1. Pentru îndeplinire sarcinile de inspector misionar străjeresc, îndrumător în cuprinsul episcopiei Aradului, a numit pe profesorul de religie *Nicolae Andreu* din Arad.

2. Pentru Arad, a numit confesor pe preotul *Vioral Mihuflu*, paroh în Arad.

3. Pentru Timișoara a numit confesor pe preotul *Melentie Sora*, paroh în Timișoara.

4. Preot al Cohortei în fiecare comună sau sat este preotul local. Unde sunt mai mulți preoți — cel mai tânăr.

Comandanțul străjii țării va da instrucțiunile necesare.

Arad, din ședința Consiliului episcopal dela 21 Iunie 1938.

† Andrel

Episcop

*Mihai Păcălan
consilier ref. episcopal*

Publicație

Se publică licitație cu oferte închise pentru pictarea murală a bis. ort. rom. din Moroda, pe ziua de 10 Iulie a. c. Doritorii de a lua aceasta lucrare pot să se informeze în orice zi la oficiul parohial din loc Parohia nu dă spese de prezentare.

In caz că licitația dela 10 Iulie nu va avea rezultat, consiliul parohial va da lucrarea prin bună învoială cui va crede de cuvînță.

Consiliul parohial.

Publicație

Consiliul parohial ortodox român din Șebis, publică licitație minuendă verbală, pentru facerea din nou a gardului în jurul st. Bisericii, din piatră cioplită și

grilaj de fier. Licitația se va ține în ziua de 10 Iulie 1938 la ora 3 d. m. în localul școalei, edificiul confesional din Șebis. Planul și devizul aprobat de Ven Consiliu Eparhial cu Nr. 3149—1938 precum și cașul de sarcini se poate vedea în orice zi la Oficiul parohial.

Consiliul parohial.

*Poșta administrației. On. Oficiu parohial Șebis. Costul publicației este 150 Lei.
Administrația.*

Publicație de licitație

Consiliul parohial ortodox român din comuna Ianova, în baza planului și devizului aprobat de Venerabil Consiliu Eparhial cu Nr. 5430—1938, publică tratare prin bună învoială cu supraofrete verbale pentru repararea internă și externă, precum și pentru zugrăvirea internă a bisericii.

Planul, devizul, cașul de sarcini se pot vedea zilnic la Oficiul Parohial ortodox român din Ianova. Valoarea devizului este de Lei 80.000.

Tratarea se va ține în ziua de 10 Iulie 1938, ora 14, în localul școalei primare de stat din Ianova.

Concurenții vor depune o garanție de 5% din valoarea devizului, în numerar.

Concurenții nu pot pretinde cheltuieli de deplasare.

Consiliul parohial, fără considerare la rezultatul tratării, își rezervă dreptul de a încredința lucrările aceluia concurrent, care prezintă mai multă garanție.

Ianova, la 27 Iunie 1938.

Cons. parohial ort. român din Ianova.
Prin Alexa Puta, paroh. pres.

*Posta Administrației: On. Oficiu parohial Ianova Costul publicației este de 280 Lei.
Administrația.*

Publicație de licitație

Consiliul parohial ort. rom. din Cicir publică din nou concurs pentru pictarea bisericii, care se va ține în ziua de 10 Iulie a. c. în sala de învățământ la orele 15 p. m. pe lângă următoarele condiții:

1. Nu admit la concurs decât pictori și zugravi autorizați.

2. Prețul de strigare: 70.000 lei.

3. Spesele de deplasare privesc pe amatori.

4. Consiliul își rezervă dreptul să da lucrarea pictorului în care are mai multă încredere, fără considerare la rezultatul licitației.

5. Planul, devizul, condițiile detallate la Oficiul parohial, zilnic.

*Pr. M. Morgovan
președinte*